

**Standard salgs- og
leveringsbetingelser for Ringsaker
Vegg- og Takelementer AS**

GENERELT

Disse salgs - og leveringsbetingelser gjelder mellom **Kjøper** og Ringsaker Vegg- og Takelementer AS (**Selger**), som en del av avtalen mellom partene, for levering og montering av vegg- og takelementer (**Produktet**).

Salgs - og leveringsbetingelsene skal anses å ha samme trinnhøyde som Avtaledokumentet, med mindre annet er eksplisitt avtalt.

1. TILBUD

Selger utarbeider sitt tilbud basert på opplysninger og konkret bestilling fra Kjøper. Kjøper er ansvarlig for at det gis tilstrekkelig med informasjon om bestillingen til at Selger skal kunne utarbeide sitt tilbud.

Selger påtar seg ikke ansvar for at Produktet overholder funksjonskrav som er avtalt eller følger av avtalen mellom Kjøper og Kjøpers kontraktspart og **som** ikke er eksplisitt avtalt mellom Kjøper og Selger.

Kjøper er ansvarlig for å kontrollere at løsningen som er presentert i tilbudet er i samsvar med Kjøpers krav til Produktet. Dersom Kjøper mener at løsningen ikke er i samsvar med avtalte krav, herunder funksjonskrav, øvrige byggherrekrav, krav til brannsikkerhet, lyd, U-verdi og tetthet m.v, skal han varsle Selger uten ugrunnet opphold. Ethvert krav Kjøper måtte ha mot Selger tapes dersom det ikke varsles innen utløpet av fristen.

2. PROSJEKTERING

Prosjektering hos Selger starter først når komplett prosjekteringsunderlag foreligger fra Kjøper. Selgers prosjektering er begrenset til prosjektering for tilvirkning av Produktet i tråd med bestillingen. Med prosjekteringsunderlag menes:

- IFC og/eller Revit-modeller fra aktuelle fag, plassert på omforent nullpunkt i BIM-manual.
- Låst bæresystem,
- Avklarte krav til materialer/kvalitet og farge,
- Avklarte lastforutsetninger som snølast, nyttelaster, vindlaster og eventuelle stedlige og/eller spesifikke krav som er satt,
- Dokumentasjon for stabilitet i hovedbæring.

Endelig frist for utført prosjektering og oppstart av produksjon avtales. Kjøper forplikter seg å videreføre Selgers frister for prosjekteringsunderlag til eksterne prosjekterende. Selger er ikke ansvarlig for eventuelle forsinkelser i prosjekteringen som forårsakes av forhold Kjøper har risikoen for.

3. PRISER, MENGDER OG MATERIALER

Selgers priser og mengder i tilbudet er veiledende. Ved endring av materialpriser i markedet vil Selger kunne foreta tilsvarende regulering av sine priser under kontrakten. Dette innbefatter bl.a. valutaendringer på mer enn +2% fra Norges Banks kurs på dato for kontraktsignering.

Dersom det ved endelig prosjektering er behov for større mengder enn antatt i tilbudet, vil Selger kunne foreta tilsvarende regulering av kontraktens mengder, med mindre behovet for økte mengder skyldes grov uaktsomhet hos Selger ved utarbeidelse av tilbudet. Selger skal i så fall underrette Kjøper om dette innen rimelig tid etter fullført prosjektering.

Dersom det oppstår materialmangel som følge av råvaremangel i markedet, skal tidsfrister forskyves tilsvarende forsinkelsen, og partene skal bære egne økonomiske konsekvenser. Selger skal orientere Kjøper om kjent råvaremangel innen rimelig tid etter at forholdet ble kjent for Selger.

Ved levering uten montasje, skal alle utgifter med å frakte Produktet – inklusive, men ikke begrenset til toll – betales av Kjøper.

Dersom det oppstår endringer i prosjekteringen eller prosjekteringsunderlaget som medfører økt antall transporter eller økte transportkostnader sammenlignet med opprinnelig tilbud, skal Selger ha rett til å justere vederlaget tilsvarende dokumenterte merkostnader knyttet til transport, håndtering og logistikk. Eventuelle tillegg skal dokumenteres og varsles Kjøper skriftlig så snart forholdet er avklart.

Endringer i offentlige avgifter av enhver art, herunder moms, som inntreffer etter at tilbudet er oversendt, dekkes av Kjøper.

4. LEVERING OG LAGRING AV PRODUKTET

Dersom Produktet skal leveres til Kjøper uten montasje, anses levering for å ha skjedd ved lossing av Produktet på avtalt mottakeradresse og losseplass.

Utgifter ved eventuell ventetid for lossing på avtalt adresse, eller til et annet leveringssted anvist av Kjøper, belastes Kjøper. Dersom varene ikke kan leveres på det avtalte leveringsstedet til avtalt tid som følge av forhold på Kjøpers side, herunder manglene tilrettelegging av ankomst og lagringsplass og manglende tilstedeværelse av Kjøper, skal Kjøper bære alle kostnader Selger påføres ved å måtte foreta ny levering.

Dersom levering ikke kan foretas som følge av forhold på Kjøpers side, skal eventuelle ekstrakostnader, herunder, men ikke begrenset til, lagringskostnader ved utsatt levering dekkes av Kjøper i sin helhet. Kjøper plikter å stille økt sikkerhet, eller betale, for nevnte ekstrakostnader før Produktet kan kreves utlevert. Dersom Selger ikke har anledning til å oppbevare Produktet på eget lager eller egnet sted på eller ved byggeplass, har Selger anledning til å belaste Kjøper for eksterne lagringskostnader.

Dersom det er avtalt montasje, og Produktet skal lagres på byggeplassen forutfor montasjen, er Kjøper ansvarlig for å tilrettelegge for en forsvarlig lagringsplass for å sikre Produktet mot skade og forringelse. Tilsvarende gjelder dersom Produktet er levert til byggeplass for planlagt montasje, men montasjen ikke kan utføres til avtalt tid som følge av forhold på Kjøpers side.

Med mindre annet er avtalt kan ikke levering hos kjøper finne sted uten at det er en representant fra kjøper til stede.

Kjøper skal sørge for enkel adkomst til montaselokasjon på byggeplassen på avtalte tidspunkter for montasje.

5. KJØPERS UNDERSØKELSE

Ved mottagelse av Produktet etter pkt. 4, første ledd, skal Kjøper umiddelbart foreta en visuell undersøkelse av Produktet og uten ugrunnet opphold etter mottagelse gi Selger varsel om mangel som er oppdaget ved en slik undersøkelse. Tilsvarende gjelder dersom Produktet midlertidig må lagres på byggeplass som følge av forhold som nevnt i pkt. 4, andre ledd.

Mangler eller skader som ble eller burde ha blitt oppdaget ved undersøkelse som nevnt i første ledd, og som ikke varsles innen utløpet av fristen, kan ikke gjøres gjeldende over Selger.

6. KJØPERS MEDVIRKNING

Kjøper skal lojalt medvirke til at Selger skal kunne utføre sine kontraktsforpliktelser iht. avtalen og disse standard salgs – og leveringsbetingelser, herunder pkt. 14. Kjøper skal dekke ekstrakostnader som Selger påføres som følge av manglende medvirkning fra Kjøper.

7. FREMDRIFT

Kjøper skal orientere Selger uten ugrunnet opphold dersom det oppstår forhold som kan påvirke avtalte tidspunkter for produksjon og montasje, eller som for øvrig kan medføre omrokking av byggeplanene. Selger vil forsøke å tilrettelegge sine arbeidere for å minimere konsekvensene av slike forhold, men Kjøper skal uansett dekke de ekstrakostnader som Selger påføres ved slike forhold, både kostnader til håndtering/omlegging av produksjonslinjer eller annen justering av produksjon/omstrukturering/tilpasning, og for fremdriftsmessige/prismessige konsekvenser som ikke vil kunne unngås.

Videre skal avtalte tidsfrister forskyves tilsvarende forsinkelsen slike forhold medfører. Dersom forsinkelsen medfører at Selger ikke kan kjøre produksjonen som planlagt har Selger i tillegg krav på rimelig fristforlengelse tilsvarende den tiden det tar å gjenoppta produksjonen.

Videre skal avtalte tidsfrister forskyves tilsvarende forsinkelsen manglende medvirkning medfører, ref. pkt. 6.

8. AVBESTILLING

Kjøper har rett til å avbestille hele eller deler av leveransen. For de delene som avbestilles blir Kjøper belastet følgende avbestillingsgebyr for erstatning av Selgers fortjeneste:

- Ved avbestilling inntil 90 dager før produksjonsstart: 12% av verdien av gjenstående arbeider inkl. mva.
- Ved avbestilling 45 dager før produksjonsstart: 15% av verdien av gjenstående arbeider inkl. mva.
- Ved avbestilling etter produksjonsstart: 20% av verdien av gjenstående arbeider inkl. mva.

I tillegg skal Selger i ethvert tilfelle har dekket samtlige kostnader som Selger har blitt påført i forbindelse med gjennomføringen av eller forberedelse til leveranse av Produktet, herunder bl.a. prosjekteringskostnader.

Dersom det på bakgrunn av forhold på Kjøpers side ikke er igangsatt produksjon til avtalt tidspunkt og Kjøper

ikke uttrykkelig har avbestilt Produktet, har Selger ved 90 dagers utsatt oppstart av full produksjon rett til å anse forsinkelsen som en avbestilling av resterende kontraktsarbeid. I så tilfelle gjelder bestemmelsen om avbestillingserstatning ovenfor.

Dersom det er ikke er avtalt tidspunkt for oppstart, har Selger rett til å anse en utsatt oppstart av full produksjon på 12 måneder etter kontraktsinngåelsen som en avbestilling. I så tilfelle gjelder bestemmelsen om avbestillingserstatning ovenfor.

9. TILBAKEHOLD AV KJØPESUM

Mener Kjøper å ha krav som følge av Selgers vesentlige avtalebrudd, kan kjøper holde tilbake så mye av kjøpesummen som er nødvendig for å sikre kravet. Kjøper skal i så tilfelle umiddelbart stille og bekoste sikkerhet for det tilbakeholdte beløpet i form av påkravsgaranti fra et finansforetak som har rett til å tilby slik tjeneste i Norge.

Kjøper har ikke rett til å få utlevert Produktet før slik betryggende sikkerhet er stilt. Selger har intet ansvar for ekstrakostnader Kjøper pådras som følge av tilbakehold av kjøpesum og manglende sikkerhetsstillelse.

10. BETALING OG FAKTURERING

Betalingsplan skal utformes slik at den hensyntar at Selger pådrar seg kostnader i begynnelsen av prosjektet, bl.a. til innkjøp av materialer m.v. Betaling skal følge avtalt fremdrifts - og betalingsplan. Dersom levering blir utsatt mer enn 14 dager i forhold til avtalt leveranse og dette skyldes forhold på Kjøpers side skal Selger likevel fakturere etter opprinnelig avtalt plan.

Ved delleveranse etter pkt. 11, første ledd, kan Selger sende faktura etter levering av hver enkelt delleveranse. Kjøper plikter å betale faktura innen 30 dager etter mottak.

Ved betalingsmislighold eller manglende sikkerhetsstillelse etter pkt. 9, har Selger rett til å tilbakeholde leveranser inntil betaling skjer, eller det er stilt betryggende garanti tilsvarende misligholdet fra et finansforetak som har rett til å tilby slik tjeneste i Norge. Selger har intet ansvar for ekstrakostnader Kjøper pådras som følge av tilbakehold av leveranse grunnet manglende betaling eller sikkerhetsstillelse.

Ringsaker Vegg- og Takelementer AS er registrert i STARTBANK med id nr. 00146928.

11. OVERTAKELSE OG REGISTRERINGSFORRETNING

Dersom Produktet skal leveres til Kjøper uten montasje, skjer overtakelse av Produktet ved levering iht. pkt. 4, første ledd. Dersom det er avtalt delleveranser, gjelder tilsvarende for hver enkelt delleveranse.

Dersom det er avtalt montasje, har Selger rett til å overlevere Produktet til Kjøper når Selger er ferdig med sine arbeider. Selger kan kreve at det i stedet for overtakelsesforretning gjennomføres registreringsforretning. Dette gjelder uavhengig av tidspunktet for Kjøpers overlevering til sin kontraktspart.

Selger skal kalle inn til overtakelses- eller registreringsforretning med 14 dagers varsel. Dersom Kjøper ikke møter uten å ha gyldig fravær, skal forretningen anses gjennomført. Tilsvarende skal utført overtakelses - eller

registreringsforretning anses som ha skjedd på datoen for utførelse, selv om eventuelle protokoller først senere signeres, med mindre Kjøper uttrykkelig og skriftlig nekter overtakelse på forretningsdatoen.

Ved overtakelses- eller registreringsforretningen skal partene i felleskap gjennomføre en aktsom befaringskontraktsgjenstanden, og utarbeide protokoll over registreringsforretningen som skal angi:

- a) hvem som er til stede
- b) mangler som måtte bli påvist,
- c) frist for utbedring av påviste mangler og tidspunkt for eventuell etterbefaring
- d) hvorvidt Kjøper nekter å godta at Produktet er ferdigstilt.
- e) Kjøpers begrunnelse for å nekte overtakelse, og Selgers begrunnelse dersom han ikke godtar dette.

Ved avholdt registreringsforretning inntreer følgende virkninger:

- a) Kjøper får rett til å ta Produktet i bruk,
- b) Risikoen for Produktet går over fra Selger til Kjøper,
- c) Eventuell dagmulkt slutter å løpe,
- d) Dersom det er avtalt at sikkerhet skal nedtrappes, inntreer dette ved avholdt registreringsforretning,
- e) Selger skal sende sluttoppstilling med slutfaktura til Kjøper.

12. KJENTE FORHOLD OG FORCE MAJEURE

Følgende forhold anses som kjente forhold på avtaletidspunktet og utgjør ikke en force majeure-situasjon.

- Krigen i Ukraina
- Krigen i Gaza
- Barkebilleangrep i Canada

Eventuelle virkninger av ovenfornevnte forhold vil kunne påvirke kontraktutførelsen. Dersom det oppstår forsinkelser, hindringer, fordyrelser, eller for øvrig direkte eller indirekte konsekvenser som følge av disse forholdene, skal ikke Selges holdes ansvarlig for dette så lenge forholdet vedvarer.

Når det gjelder økte materialpriser og materialmangel, vises det dessuten til pkt. 3.

13. GARANTI

Partene skal stille gjensidig sikkerhet for oppfyllelse av sine kontraktsforpliktelser. Partene skal stille sikkerhet i henhold til NS 8417 pkt. 7, med mindre annet er skriftlig og uttrykkelig avtalt mellom partene. Dette gjelder også dersom det benyttes andre standarder enn NS 8417. Begge parter skal stille sikkerhet via bank, forsikringselskap eller finansforetak som har rett til å tilby slik tjeneste i Norge.

14. TEKNISK FORUTSETNINGER

14.1 VEGG

- Når ytterveggselementene tilbys med innmonterte vinduer kjøpes disse inn av Kjøper - fritt levert Selgers fabrikk til avtalt tid og leveringsplan.
- Montering av dører, glassfelter og vinduer som er for store til å montere i fabrikk, er ikke inkludert. Disse settes inn av Kjøper. Tilstøtende materiell er ikke inkl. Eventuell bortkapping av sviller utføres av Kjøper.
- Det er forutsatt at skruer for feste av vindu til stenderverk – adjufix eller beslag- medfølger/sitter i levert vindu og at delte vinduer leveres ferdig sammensatt fra leverandør.
- Bunnfyllingslist og fug eller tilsvarende leveres utvendig av Selger i fabrikk. Innvendig utføres disse arbeidene av Kjøper, samt ev. justering av vinduer.
- Ved levering av yttervegg avsluttet med vindsperre utvendig, sørger Kjøper for nødvendig sikring mot vær og vind før siste del av totrinns tettingen gjennomføres.
- Vi priser montasje av solavskjerming på forespørsel. Solavskjerming kjøpes inn av Kjøper – fritt levert vår fabrikk til avtalt tid og leveringsplan. Leverandør må fremlegge monteringsveiledning, sjekklister og toleranser. Det må også gjøres en avtale med leverandør om justering og igangkjøring av solavskjerming. Solavskjermingen skal være sammensatt ved levering, og det forutsettes at solavskjermingen kan stå utildekket inntil fasadekledning er påsatt. Ved delovertagelse testkjøres solavskjerming sammen med Kjøper.
- Arealer som ikke er rasjonelle/lønnsomme å bygge med elementer er angitt på vedlagte fasadetegninger. Disse plassbygges av Kjøper og inngår ikke. Gjelder f.eks. inntrukne partier, vegger mot utkragede dekker, svalganger og balkonger.
- Utsparinger utover det som er spesifisert i komponentliste, faktureres i henhold til tilleggsytelser når detaljprosjektering er ferdig.
- Arealer vegg måles brutto veggflate og inkluderer vinduer, dører og øvrige utsparinger.
- Kjøper sørger for tilstrekkelig opplegg for element i det planet elementmontasjen starter.
- Inkludert innfesting i tilbud gjelder vinkler og bolter på overkant dekke. Hvis det blir behov for innfesting underkant dekke avregnes dette etter prosjektering.
- Hvis det blir behov for innfesting til stål, angis omfang av Selger. Kjøper dimensjonerer, leverer og monterer etter Selgers anvisning.

14.2 TAK

- Primærtekking er ikke inkludert. Alternativ løsning prises på forespørsel.
- Utsparing for takvinduer er inkludert. Taktro og papptekking går kontinuerlig over åpningene som fuktsikring inntil takvinduene blir montert av Kjøper.
- Montering av takvinduer kan tilbys på forespørsel. Takvinduer monteres med undertaksbeslag levert av leverandør. Øvrige utvendige beslag samt utføring og innvendige beslag/detaljer monteres av

Kjøper. Vinduer kjøpes inn av Kjøper – fritt levert Selgers fabrikk. Prisen gjelder enkeltstående takvindu, spesialløsninger prises separat.

- Bygging av luftelyrer må skje snarest mulig slik at fukt ledes ut av konstruksjonen. Selger sikrer mot inndriv i egen montasjefase.
- Arealer tak måles i brutto takflate (taktro/lektesjikt) og inkluderer vinduer og øvrige utsparinger.
- Dimensjonering av sperrer forutsetter at lasten føres ned i horisontale opplegg på langsgående hovedbæring i stål eller tre. Tilbudt vegg er ikke bærende for taket. Dersom tak skal virke som stiv skive må avstivende innervegger for nedføring av horisontale laster etableres, behov opplyses av RVT og bygges av TE.
- Dimensjonering av åser forutsetter at lasten føres ned i hovedbæring på tilstrekkelige oppleggsflater tilpasset opptredende laster.

14.3 MONTASJE

- Kjøper har fremlagt dokumentasjon som viser at råbygget er stabilisert og beregnet for både montasjefase og permanent tilstand, samt oppmålt råbygg med avtalt grensesnitt mot Selgers leveranse, inkludert eventuelle avvik. Grensesnittet omfatter Kjøpers innmålte hovedbæresystem med målangivelse i forhold til avtalte toleranser, jf. punkt 4 ovenfor.
- Kjøper har ansvar for takteking og øvrige tiltak som skal sikre at overvann kontrollert ledes vekk fra fasaden før montasje av fasadeelementer starter. Kjøper fjerner snø og is før og i montasjeperioden, og sikrer mot inndriv av nedbør i områder hvor yttervegg ikke leveres av Selger.
- Kjøper har plassert Combisafe FS Rammerekkverk, eller tilsvarende 300 mm fra dekkekant, samt tilrettelagt for at montasjearbeid kan utføres sikkert gjennom rekkverk fra innsiden.
- Kjøper har sørget for fri tilkomst for kjøretøy for levering inntil montasjeområdet og plass for lagring av elementer, materialer og nødvendig utstyr. Nødvendig utstyr som holdes av Kjøper avklares nærmere.
- Selger har fri tilgang til nødvendig utstyr og prioritet på kran i avtalt montasjeperiode. Det forutsettes at det er tilstrekkelig tilkomst med bomlift rundt hele bygget, og at stillas er montert før oppstart av montasje av takelementer. Ved legging av svill på startplan, forutsettes det at det er tilbakefylt og tilkomst utenfra.
- Når diffusjonssperre leveres påsatt matteisolert element fra Selger, må denne klemmes eller tapes i alle skjøter før fying igangsettes. Dette arbeidet er naturlig å utføre i forbindelse med innvendig klednings- eller himlingsarbeid og inngår ikke i Selgers leveranse. Nødvendig utlufting og avfukting besørges av Kjøper. Dytting av isolasjon mot dekker, søyler og tilstøtende konstruksjoner utføres av Kjøper.
- Maksimal transporthøyde for elementpakker er 4,2m.
- Dersom Kjøper holder montasjemannskap så må disse kunne kommunisere på norsk, samt følge Selger arbeidstider. De må ha nødvendige godkjenninger for de arbeider som skal utføres og eget personlig sikkerhetsutstyr. Når montasjearbeid og ledelse overtas av Kjøper, overtas også ansvar for

prosjektspesifikke sjekklister og kontroll.

- Selger kan innenfor gjeldende regelverk få arbeide utenfor normal arbeidstid.
- Ev utvendige klatrere / vareheiser kan benyttes - merarbeid/økt tidsforbruk spesifiseres og videreføres Kjøper.

